

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 563/2023
13.09.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде – Управа за извршење кривичних санкција, чији је законски заступник Државно правобранилаштво Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 836/22 од 17.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 13.09.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 836/22 од 17.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 5465/21 од 29.09.2021. године, исправљеном правноснажним решењем истог суда П1 5465/21 од 29.11.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име разлике у нето заради са коефицијентом 30% и исплаћене нето зараде са коефицијентом 10% за период од 01.01.2007. године до 13.01.2011. године, исплати опредељене месечне износе са законском затезном каматом почев од дана доспелости па до исплате, у висини и од датума ближе означених у садржини тог става. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу уплати разлику доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.01.2007. године до 13.01.2011. године, на износе разлике у заради између зараде са коефицијентом 30% и исплаћене зараде да коефицијентом 10%. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 216.160,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 836/22 од 17.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 5465/21 од 29.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П1 5465/21 од 29.11.2021. године у ставу првом и другом изреке и одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име разлике у нето заради са коефицијентом 30% и исплаћене нето зараде са коефицијентом 10% за период од 01.01.2007. године до 31.01.2011. године, исплати износе ближе означене у том ставу,

са законском затезном каматом почев од дана доспелости појединачних износа, па до коначне исплате, као и да се обавезе тужени да тужиоцу Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати разлику доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за назначени период, а на износе разлике у заради између зараде са коефицијентом 30% и исплаћене зараде да коефицијентом 10%, као неснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка, а обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара и то на име састава жалбе, у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда поступка на коју тужилац у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог почев од 01.01.2007. године. Био је распоређен на радном месту – ..., које је разврстано у звање саветника. Решењем туженог број ... од 19.02.2007. године, тужиоцу је одређена осма платна група, први платни разред са коефицијентом у висини од 2,53 који је увећан за 10% по основу стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем и то са степеном увећања 12/16, тако да је укупан коефицијент износио 2,78. Почев од 25.06.2010. године, тужилац је распоређен на радно место ... у одељењу за ... у седишту управе за извршење кривичних санкција у звању самосталног саветника, а решењем туженог број ... од 23.09.2010. године одређена му је седма платна група, први платни разред, са коефицијентом у висини од 3,16, који је увећан за 10% по основу стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, тако да је укупан коефицијент износио 3,47. Ово увећање коефицијента од 10% била су предвиђена одредбом члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење затворских санкција. Одлуком Уставног суда 1У 63/03 од 18.11.2010. године (објављеној у „Службеном гласнику РС“ број 1/11 од 14.01.2011. године) утврђено је да одредба члана 7. став 3. наведене Уредбе није у сагласности са Уставом и законом. Након доношења наведене одлуке Уставног суда тужени је одредио тужиоцу коефицијент у висини од 3,16 почев од 14.01.2011. године, који се увећава за 30% по основу стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем 12/16, тако да укупан коефицијент износи 4,11. Према извештају туженог висина разлике у нето плати тужиоца за период од 01.01.2007. године до 13.01.2011. године између нето зараде са коефицијентом 30% и исплаћене нето зараде са коефицијентом 10% за спорни период износи 418.456,88 динара. Решењем Управног суда Уп1 1356/17 (2011) од 03.03.2017. године, одбачена је тужба тужиоца којим је тражио да се утврди да је решење Министарства правде Републике Србије, Управе за извршење затворских санкција број ... од 23.09.2010. године у тачки два изреке одлуком којом је коефицијент увећан за

10%, ништаво. Наведено решење је потврђено решењем Управног суда, Одељење у Крагујевцу Ув 84/17 од 29.08.2017. године и приговор тужиоца одбијен као неоснован.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца основан. Ово из разлога што се тужбени захтев тужиоца заснива на накнади штете која је проистекла доношењем неуставне и незаконите уредбе на основу које је тужиоцу утврђен мањи коефицијент за обрачун плате од оног који је утврђен законом. Због тога тужилац има право да редовном суду поднесе захтев за накнаду штете, а о чему одлучује редовни суд опште надлежности у смислу одредбе члана 1. Закона парничном поступку. Подношење такве тужбе није условљено претходним коришћењем правног средства прописаног одредбом члана 61. Закона о Уставном суду, јер да би се користио овај правни пут неопходно је постојање коначног или правноснажног појединачног правног акта о непризнавању права на увећање коефицијента, а који није донет у конкретном случају.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, због чега је првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев тужиоца. Наиме, другостепени суд закључује да Уставни суд јесте донео одлуку У 63/2007 од 18.11.2010. године која је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 1/2011 дана 14.01.2011. године којом одлуком је утврђено да је одредба члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење затворских санкција није у сагласности са Уставом и законом. У реферату тужбе тужилац наводи да се није жалио на решење туженог од 19.02.2007. године и 23.09.2010. године, којима је у тачки два изреке утврђено да је коефицијент увећан за 10%, већ је једино против тих решења покренуо овај спор и упутио директору захтев за измену појединачног акта након доношења одлуке Уставног суда. Тужилац није доказао да је упутио писмени захтев за измену појединачног акта након доношења одлуке Уставног суда у складу са одредбом члана 61. став 1. Закона о Уставном суду, нити је пружио доказ да због недоношења одлуке туженог о његовом захтеву уколико га је поднео у смислу одредбе члана 142. Закона о државним службеницима, изјавио жалбу жалбеној комисији. Због тога је погрешан закључак првостепеног суда да је захтев основан. Ово још и из разлога што тужилац није тражио поништај решења туженог од 19.02.2007. године и 23.09.2010. године, већ су иста остала на снази и иста садржала необориву претпоставку своје законитости у односу на коефицијент плате који је тужиоцу тим решењима био утврђен. Тужилац није тражио поништај ових решења, тј није тражио њихову измену у законској процедури прописаној за отклањање последица наведене Уредбе, па стога он нема право на исплату плате непосредном применом опште правне норме која је требала да буде примењена. Закључује да је првостепени суд погрешно оценио да подношење тужбе за накнаду штете није било испуњено претходним коришћењем правног средства прописаног одредбом члана 61. став 1. Закона о Уставном суду и да је за коришћење овог правног пута неопходно постојање коначног или правноснажног појединачног акта о непризнавању права на увећање коефицијента, а који није донет у конкретном случају.

По оцени Врховног суда, правилна је правна аргументација другостепеног суда. Ово из разлога што је исто у складу са правним схватањем о начину отклањања штетних последица појединачног акта насталих применом касираног неуставног или

незаконитог општег акта, који став је заузет на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 17.02.2021. године, где је закључено да „лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим применом закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може се обратити суду тужбом за накнаду штете пре него што покуша да отклони штетне последице неуставности и/или незаконитости касираног општег акта изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а уколико то није могуће – подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица (утврђивањем права на накнаду штете, повраћаја у пређашње стање или на други начин).

У конкретном случају тужилац није поступио на описани начин, па је правилно другостепени суд закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован, тј да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање одлуку засновао на погрешној примени материјалног права.

Нису од значаја наводи из ревизије у којима се цитирају одредбе Закона о раду (члан 1, члан 2, члан 8. и 9. став 2.) а ово из разлога што се ради о специфичној ситуацији када долази до касирања одређеног акта од стране Уставног суда. Уз ово и чињеница да Уставни суд може одредити да се последице неуставног општег акта могу отклонити на други начин, али у овом случају таква одлука од стране Уставног суда не постоји, нити је Уставни суд о томе одлучивао. Цитиране одредбе Закона о раду односе се на ситуацију када се странка може директно обратити редовном суду у случају утврђења ништавости одређених аката из којих произилази одређена права. Позивање тужиоца на одлуке Врховног касационог суда није прихватљиво из разлога што је у одлукама на које се тужилац позива је другачије чињенично стање у односу на чињенично стање у спорном предмету.

Ни остали наводи из ревизије нису од таквог значаја да могу да доведу до другачије одлуке суда.

Имајући у виду све напред изложено, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**